

ĐẠI HỌC QUỐC GIA TP HỒ CHÍ MINH
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN

GS-TSKH LÊ HUY BÁ

DU LỊCH SINH THÁI (ECOTOURISM)

Những người cộng tác:

ThS Thái Lê Nguyên

ThS Nguyễn Thị Trồn

ThS Đỗ Thị Kim Chi

KS Lê Nguyễn Diễm Hằng

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA
TP HỒ CHÍ MINH

MỤC LỤC

PREFACE.....	3
GIỚI THIỆU	5
NHẬP MÔN DU LỊCH SINH THÁI	9
PHẦN 1: SINH THÁI MÔI TRƯỜNG HỌC CƠ BẢN	
Chương 1: ĐẠI CƯƠNG VỀ SINH THÁI MÔI TRƯỜNG HỌC....	15
1.1 Định nghĩa sinh thái môi trường.....	15
1.2 Lược sử về sinh thái môi trường.....	15
1.3 Phương pháp nghiên cứu môi trường sinh thái	19
Chương 2: ẢNH HƯỞNG CỦA ĐIỀU KIỆN MÔI TRƯỜNG LÊN SINH VẬT VÀ CON NGƯỜI - SỰ TƯƠNG TÁC, TÍNH CHỊU ĐỰNG VÀ KHẢ NĂNG THÍCH NGHI	22
2.1 Tóm lược một số định luật.....	22
2.2 Sự tương tác giữa các yếu tố môi trường lên các cá thể trong hệ sinh thái	24
Chương 3: SINH THÁI HỌC QUẦN THỂ - QUẦN XÃ.....	47
3.1 Sinh thái môi trường học quần thể	47
3.2 Sinh thái môi trường học quần xã	52
3.3 Diễn thế sinh thái.....	54
Chương 4: HỆ SINH THÁI MÔI TRƯỜNG – NGUYÊN TẮC VÀ CÁC KHÁI NIỆM	57

4.1 Tổ chức - kết cấu - hoạt động của hệ sinh thái môi trường.....	57
4.2 Sự phát triển và tiến hóa của hệ môi trường	59
4.3 Nội cân bằng của hệ sinh thái môi trường.....	60
Chương 5: SINH THÁI RỪNG VÀ ĐA DẠNG SINH HỌC.....	71
5.1 Sinh thái rừng.....	71
5.2 Đa dạng sinh học trong sinh thái học.....	103
PHẦN 2: SINH THÁI MÔI TRƯỜNG HỌC PHỤC VỤ DU LỊCH SINH THÁI	
Chương 6: ĐẠI CƯƠNG VỀ DU LỊCH SINH THÁI	111
6.1 Du lịch sinh thái	111
6.2 Khái niệm về phát triển du lịch bền vững	115
6.3 Các nguyên tắc DLST bền vững	120
6.4 Mục tiêu nghiên cứu về DLST.....	122
6.5 Phương pháp nghiên cứu DLST	125
Chương 7: Ô NHIỄM MÔI TRƯỜNG VÀ Ô NHIỄM MÔI TRƯỜNG TRONG HOẠT ĐỘNG DU LỊCH SINH THÁI.....	133
7.1 Định nghĩa và phân loại môi trường.....	133
7.2 Ô nhiễm môi trường	143
7.3 Suy thoái và ô nhiễm môi trường do hoạt động du lịch.....	146

Chương 8: SỬ DỤNG HỢP LÍ VÀ BẢO VỆ TÀI NGUYÊN THIÊN NHIÊN TRONG PHÁT TRIỂN DU LỊCH SINH THÁI.....	152
8.1 Định nghĩa về tài nguyên	152
8.2 Tài nguyên DLST	159
Chương 9: QUY HOẠCH VÀ THIẾT KẾ DU LỊCH SINH THÁI	180
9.1 Định nghĩa quy hoạch DLST	182
9.2 Các yêu cầu cần thiết lựa chọn một khu vực để phát triển DLST.....	183
9.3 Những đặc trưng cơ bản của lãnh thổ DLST	183
9.4 Các bước cơ bản của quy hoạch và thiết kế DLST	186
9.5 Các nguyên tắc của quy hoạch và thiết kế DLST	194
9.6 Quy hoạch và xây dựng khu du lịch sinh thái Cần Giờ nhằm đáp ứng sự phát triển DLST bền vững.....	200
Chương 10: HOẠT ĐỘNG DU LỊCH SINH THÁI VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ LIÊN QUAN.....	211
10.1 Những tác động lên môi trường của hoạt động DLST	211
10.2 Sự cố và hiểm họa DLST.....	216
Chương 11: TÀI NGUYÊN CẢNH QUAN TRONG PHÁT TRIỂN DU LỊCH SINH THÁI.....	220

11.1. Định nghĩa cảnh quan và tài nguyên cảnh quan.....	220
11.2. Thành phần cảnh quan.....	224
11.3. Sắc thái cảnh quan	225
11.4. Cấu trúc cảnh quan	226
11.5. Phân loại cảnh quan	226
11.6. Sử dụng tài nguyên cảnh quan trong phát triển DLST	234
11.7. Các tác động DLST đối với cảnh quan.....	235
11.8 . Bảo vệ tài nguyên cảnh quan.....	236
Chương 12: ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG MÔI TRƯỜNG MỘT KHU HAY MỘT TOUR DU LỊCH SINH THÁI.....	238
12.1 Định nghĩa	238
12.2. Mục đích của ĐTM DLST	239
12.3. Lợi ích của ĐTM DLST	239
12.4 Các bước tiến hành ĐTM DLST.....	240
12.5 Những nguyên tắc chính trong ĐTM DLST.....	244
12.6. Những điểm cần cho ĐTM DLST thành công.....	245
Chương 13: ÁP DỤNG HỆ QUẢN TRỊ MÔI TRƯỜNG ISO 14001, EMSs TRONG QUẢN LÝ DU LỊCH SINH THÁI.....	247
13.1 Giới thiệu hệ quản trị môi trường ISO 14001, LCA. áp dụng cho DLST	249
13.2. Ích lợi của bộ tiêu chuẩn ISO 14000.....	252
13.3. Quá trình áp dụng và xin chứng nhận.....	256

13.4. Ứng dụng quản lí môi trường trong khách sạn của hệ thống DLST.....	262
13.5. Sử dụng tài nguyên nhân lực trong môi trường du lịch.	271
13.6. Truyền thông và phân phối trong quản lí môi trường DLST.	273
13.7. Kiểm tra hoạt động.....	277
13.8. Áp dụng LCA vào DLST.	278
13.9. Kết luận.	280
Chương 14: HƯỚNG DẪN VIÊN DU LỊCH SINH THÁI.....	282
14.1 Yêu cầu tối thiểu của một hướng dẫn viên DLST.....	282
14.2 Một số nhiệm vụ chính của HDV DLST.....	284
14.3 Nội dung gợi ý của một bản thuyết minh hướng dẫn DLST.....	286
Chương 15: DU LỊCH SINH THÁI Ở VIỆT NAM.....	288
15.1 Các loại hình DLST ở Việt Nam.....	288
15.2 Sơ lược về một số điểm DLST ở Việt Nam.....	293
15.3 Tình hình phát triển DLST ở Việt Nam.....	299
15.4 Định hướng phát triển DLST ở Việt Nam.....	301
15.5 Một số giải pháp cơ bản cho việc phát triển DLST ở Việt Nam.....	304

PHẦN 3: PHỤ LỤC

GIỚI THIỆU MỘT SỐ VÙNG ĐIỂN HÌNH Ở VIỆT NAM CÓ TIỀM NĂNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH SINH THÁI	
I. Khu BTTN Bình Châu – Phước Bửu.....	313
II. Phát triển DLST đất mũi - Cà Mau.....	335
III. Định hướng phát triển DLST Nha Trang.....	338
IV. Du lịch sinh thái hồ Tuyên Lâm – Đà Lạt, Lâm Đồng.....	348
V. Du lịch sinh thái cố đô Huế.....	349
VI. Phát triển DLST khu BTTN đất ngập nước tràm chim – Đồng Tháp.....	364
VII. Phát triển DLST vườn quốc gia Côn Đảo.....	375
VIII. Định hướng phát triển DLST Phú Quốc.....	385
IX. Phát triển du lịch sinh thái VQG Cúc Phương.....	425
X. Tiềm năng du lịch sinh thái VQG Lò Gò – Xa Mát, Tây Ninh.....	446
XI. Tiềm năng DLST bán đảo Sơn Trà.....	454
XII. Tiềm năng DLST tỉnh Đắk Lắk.....	503
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	538